Ontmoetingen uit het leven van Billi Bierling

Schatbewaarder van de Himalayan Database

Foto Dinesh Deokota

In Kathmandu is Billi Bierling zelden zonder haar fiets op weg

De Duitse journalist Billi Bierling (56) werkt al twintig jaar als vrijwilliger voor de Himalayan Database. Dit overzicht met beklimmingen van honderden bergen in de Nepalese Himalaya is in 1963 opgezet door de Amerikaanse journalist Elizabeth Hawley. Vanaf 2016, twee jaar voor het overlijden van Miss Hawley, is Billi Bierling verantwoordelijk voor de databank. De Duitse weet waarover ze het heeft, ze beklom zes van de veertien bergen boven de achtduizend meter, waarvan drie zonder extra zuurstof. Als ze niet in Nepal is, werkt ze voor een Zwitserse humanitaire organisatie in brandhaarden als Pakistan, de Palestijnse gebieden en Oekraïne.

Tekst **Peter Daalder**

Op de omslag van haar onlangs verschenen boek *Ich hab ein Rad in Kathmandu* staat Billi Bierling prominent met haar fiets. Maar het is geen fietsboek, hoewel Bierling wel schrijft over haar avontuurlijke fietstocht van Lhasa in Tibet naar Kathmandu in Nepal. Op diezelfde fiets, waar ze onlangs vanaf viel en daarbij haar enkel brak. De ondertitel van het boek is *Mein Leben mit den Achttausendern,* maar het is ook geen standaard klimboek. Wel staat Billi Bierling uitvoerig stil bij haar geslaagde expeditie naar de Mount Everest. Een van de zes achtduizenders die ze zelf beklom.

In haar boek beschrijft ze haar ontmoetingen in Nepal, waar ze de laatste twintig jaar tijdens de klimseizoenen woont en actief is voor de Himalayan Database. Talloze interviews heeft ze afgenomen van bergbeklimmers, die ze zowel voor als na hun expedities ondervraagt. De databank is een initiatief van Miss Hawley waarmee zij in 1963 begon toen ze de eerste Amerikaanse expeditie naar de Mount Everest volgde. Ze raakte geboeid door de Nepalese bergwereld, hoewel ze zelf zelden verder kwam dan de hoofdstad Kathmandu.

Mentor

In 2004 raakt Billi Bierling bij het werk betrokken en wordt ze door Miss Hawley naar klimmers gestuurd om hen te interviewen. ‘Miss Hawley was enorm streng. Voor zichzelf, maar ook voor de mensen die met haar werkten. Dat was in het begin niet altijd even makkelijk’, vertelt Billi Bierling tijdens een ontmoeting in München. ‘Ze was enorm dominant en ik heb me door haar laten domineren. Het was een pittige maar goede leerschool. Miss Hawley was mijn mentor, ik heb veel aan haar te danken.’
Zoals Miss Hawley klimmers opzocht met haar lichtblauwe Volkswagen Kever, zo gebruikt Billi al jarenlang haar blauwgrijze Trek-fiets. ‘Ik heb in al die jaren nooit in de auto van Miss Hawley gezeten, dat gebeurde gewoon niet.’ Billi Bierling verzamelt, inmiddels met een aantal andere vrijwilligers, data over beklimmingen en deelnemers. Bedrog kwam en komt nog steeds voor, maar door de scherpe ondervragingen van Miss Hawley probeerde zij duidelijk te krijgen wat er precies op een berg was voorgevallen. Honderdduizenden data zijn opgenomen in de Himalayan Database, die voor iedereen te raadplegen is.

Samenwerking

‘De bergsport is in de afgelopen twintig jaar zo veranderd dat het voor ons heel lastig wordt om alle gegevens goed te verwerken. Het aantal expedities en het aantal deelnemers is zó gegroeid dat we samenwerking zoeken met het Nepalese Ministerie van Toerisme. Zij geven de vergunningen uit om bergen te mogen beklimmen en zij verzorgen ook de nabespreking met de klimmers’, aldus Billi, die ook beseft dat in Nepal niet alles even vlekkeloos verloopt. ‘Maar het is beter dan niets.’ Zodra het klimseizoen eindigt, reist Billi Bierling naar haar geboorteplaats Garmisch-Partenkirchen waar haar moeder en familie nog woont. ‘Mijn mama wordt eind september negentig, daar ben ik natuurlijk bij.’ Daarna wacht het werk bij Das Schweizerische Korps für humanitäre Hilfe. Daar werkt Billi Bierling als communicatiedeskundige. ‘Ik dacht wat moet een journalist daar nu doen, maar er valt uiteraard veel te vertellen over het werk. De laatste jaren ben ik met missies onderweg geweest naar Pakistan, Afghanistan, in de vluchtelingenkampen op Lesbos, in de Palestijnse gebieden en recent in Oekraïne. We zijn ook een keer in Nepal geweest, na de grote aardbeving in 2015.’

Billi Bierling (rechts) en Elizabeth Hawley in gesprek met Ralf Dujmovits en Gerlinde Kaltenbrunner

Foto David Göttler

Billi Bierling bij een controlepost tussen Jeruzalem en de Palestijnse gebieden

Foto Tim Williams

Foto Christoph Mlesch

Onderweg met een nieuwe heup op de Dhaulagiri in 2022

Ich hab ein Rad in Kathmandu
Billi Bierling en Karin Steinbach
Tyrolia (2023), tyrolia.com
ISBN 9783702241032
€28

Microkosmos

‘Het humanitaire werk relativeert het werk in Nepal een beetje. Wel of niet op een top is echt van een andere orde als je werkt met mensen op Lesbos die alles verloren hebben. Dan is het bergbeklimmen een microkosmos waarin het leven nogal opgeblazen wordt’, vertelt Bierling.

‘Maar de bergen fascineren en blijven mij ook fascineren. Ik heb nu zes van de veertien achtduizenders beklommen. De Everest, Lhotse, Makalu, Manaslu, Cho Oyu en Broad Peak, waarvan de laatste drie zonder extra zuurstof. Vorig jaar klom ik op de Dhaulagiri, ook zonder zuurstof, maar dat lukte niet. Op 10 mei was ik in kamp twee op 7300 meter, terwijl ik op 13 december een nieuwe heup had gekregen. Dat was op zich al een prestatie, maar ik was niet fit genoeg om zonder zuurstof verder te gaan. Ik wil nog wel een keer op expeditie, maar het moet een beetje passen, met de juiste mensen, niet in de grote drukte. Als dat lukt heb ik precies de helft van de achtduizenders gehad, dan is het mooi geweest. Ik wil nog naar de Gasherbrum II. Die is 8035 meter hoog, dat is beter haalbaar dan de Dhaulagiri. Die is inmiddels een maatje te groot.’

De Chefs

Billi Bierling spreekt Nepalees en heeft in de loop van de jaren een groot aantal sherpa’s leren kennen, ‘de Chefs van de bergen’ zoals zij de sherpa’s noemt. Ze spreekt voor haar boek een aantal sherpa’s die betrokken waren bij een conflict in 2013 tussen een groep sherpa’s en drie westerse klimmers, Ueli Steck, Simone Moro en Jonathan Griffith.

Het kwam tot een handgemeen op de berg, waarbij de drie westerlingen vluchtten uit angst gedood te worden. ‘Als we ze werkelijk hadden willen doden, dan zou geen van hen nu meer leven’, tekent Billi op uit de mond van Tashi Sherpa, op dat moment de leider van de sherpa’s die vaste touwen aanlegden op de Lhotsewand van de Mount Everest.

Bedrog kwam en komt nog steeds voor

In het boek vertelt Billi Bierling over het leven van de moderne sherpa’s, van wie er velen naar de hoofdstad Kathmandu gaan om daar trekkingbureaus op te zetten. Zij hebben het geld om te leven in de stad en trekken weg van het platteland. De meest succesvolle sherpa’s reizen, die begeleiden tochten in andere berggebieden en maken reclame voor zichzelf via Instagram en Facebook. ‘De sherpa’s zijn trots op hun werk en hun prestaties. Dat is mooi om te zien.’ Billi Bierling schrijft ook over Dawa Yangzum, een getalenteerde sherpa die een lans breekt voor vrouwen en als eerste Nepalese vrouw alle veertien achtduizenders wil beklimmen.

Als laatste memoreert Billi Bierling de langdurige samenwerking met Miss Hawley. In 2016, twee jaar voor haar dood, droeg miss Hawley van de een op de andere dag de zorg voor de Himalayan Database over aan Billi Biering. Zij is daarmee de schatbewaarder geworden van een grote hoeveelheid belangwekkende data van beklimmingen in de Nepalese Himalaya. ◀

Win een boek

Onder de lezers van *Hoogtelijn* verloten we een door Billi Bierling gesigneerd exemplaar van haar Duitstalige boek. Wil je kans maken, stuur dan voor 1 november 2023 een mail naar **hoogtelijn@nkbv.nl** onder vermelding van ‘Billi Bierling’.